Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ռեսուրսների արդյունավետություն
Կանաչ լուծումներ՝ Հայաստանում կայուն գործարարության համար

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

ՕՐԱԿԱՐԳ

8 Մայիսի, 2024

Սկիզբ՝ 10:00
Ավարտ՝ 17:00

Ձևաչափ: Հիբրիդ՝ դեմ առ դեմ/առցանց միջոցառում
Վայր: Անի Գրանդ Հոթել, Պանորամիկ սրահ

Լեզու: Հայերեն և անգլերեն
(համաժամանակյա թարգմանություն)
Գրանցում՝ https://forms.gle/qFAkA5QXgvBNdpp67

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Ներկայացում

Հայաստանը փոխակերպում է իր արդյունաբերությունը՝ ընդունելով Ռեսուրսների Արդյունավետությունը և Մաքուր Արտադրություն (ՌԱՄԱ), ինչը հանգեցնում է ավելի կայուն և հեռանկարային գործընթացների: Այս նախաձեռնությունը ընդգծում է Հայաստանի հանձնառությունը ինչպես բնապահպանական բարեփոխումների, այնպես էլ տնտեսական աճի նկատմամբ՝ ուղենիշ ընդունելով ավելի ավելի կանաչ ապագան: Ներդնելով ՌԱՄԱ սկզբունքները՝ երկիրը շարժվում է դեպի շրջանաձև տնտեսություն, որտեղ ռեսուրսներն ավելի արդյունավետ են օգտագործվում: 2013 թվականից ի վեր այս մոտեցումն արդեն օգուտ է տվել շուրջ 100 կազմակերպության, մասնավորապես՝ ՓՄՁ-ների՝ բարելավելով էներգիայի ու նյութերի օգտագործումը, նվազեցնելով թափոնները և հաշվի առնելով շրջակա միջավայրի, տնտեսության և հասարակության վրա ավելի լայն ազդեցությունը:

ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող «ԵՄ-ն հանուն շրջակա միջավայրի» նախագծի շրջանակում իրականացվող ՌԱՄԱ միջոցառումներ ներդրած հայկական ձեռնարկությունների օրինակների ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս ՌԱՄԱ իրականացման շոշափելի օգուտները: Դրանք ներառում են էներգիայի և ջրի սպառման, թափոնների առաջացման և ջերմոցային գազերի արտանետումների զգալի կրճատումներ՝ զուգորդված ծախսերի խնայողության և արտադրության բարելավված արդյունավետության հետ: Նման օրինակները ցույց են տալիս ՌԱՄԱ-ի ներուժը՝ խթանելու ինչպես բնապահպանական կայունությունը, այնպես էլ տնտեսական մրցունակությունը:

Շրջանաձև տնտեսության սկզբունքների և կանաչ արտադրության մեթոդների ընդունումը շահավետ է ինչպես շրջակա միջավայրի, այնպես էլ ձեռնարկությունների երկարաժամկետ կայունության համար: Հայաստանի փորձառությունը որպես մոդել է առաջարկվում այլ երկրների և ոլորտների համար՝ ընդգծելով նորարարական գործելակերպի կարևորությունը կայուն արդյունաբերական զարգացման հասնելու համար: Ընդգծվում է ՌԱՄԱ կարևոր դերը Հայաստանի մասնավոր հատվածում նորարարության մշակույթի խթանման, կանաչ սպառման և արտադրության խթանման և դեպի կայուն ապագա ճանապարհի հարթման գործում:

Այս համաժողովը նպատակ ունի ցուցադրելու Հայաստանի ՌԱՄԱ նախաձեռնություններից քաղված ձեռքբերումներն ու դասերը՝ ցույց տալով տարբեր ոլորտներում կայուն փորձի ներառման ուղղությամբ կատարված նշանակալի քայլերը: Նորարար լուծումների, իրական բիզնեսի օրինակների ուսումնասիրությունների և շրջանաձև տնտեսության սկզբունքների ընդունման վերաբերյալ մի շարք ներկայացումների միջոցով կուսումնասիրվեն հայկական ձեռնարկությունների կողմից շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները նվազեցնելու և տնտեսական մրցունակության բարձրացման ուղիները: Սննդից և գյուղատնտեսությունից մինչև շինանյութեր, քիմիական արտադրություն և ավելին, համաժողովը կքննարկի, թե ինչպես են

ՌԱՄԱ սկզբունքները խթանում կայունությունը և նորարարությունը Հայաստանի արդյունաբերական միջավայրում:

Հանդիպման նպատակներ և ակնկալվող վերջնարդյունքներ

Այս համաժողովը նպատակ ունի ցուցադրելու Հայաստանի ՌԱՄԱ նախաձեռնություններից քաղված ձեռքբերումներն ու դասերը՝ ցույց տալով տարբեր ոլորտներում կայուն գործելակերպի ներառման ուղղությամբ կատարված նշանակալի քայլերը:

Համաժողովի նպատակն է ներկայացնել ՌԱՄԱ գործունեության արդյունքները, նախանշել Հայաստանում «ԵՄ-ն հանուն շրջակա միջավայր» շրջանակներում առաջարկվող և իրականացվող նորարարական լուծումները: Կներկայացվեն իրական բիզնես օրինակներ Հայաստանից, որոնք ցույց կտան, թե ինչպես են ՌԱՄԱ սկզբունքները ակտիվորեն խթանում կայունությունը և նորարարությունը այնպիսի ոլորտներում, ինչպիսիք են սննդամթերքը/գյուղատնտեսությունը, շինանյութերը և քիմիական արտադրությունը (ներառյալ մետաղի և պլաստիկի արտադրությունը), էներգետիկայի և ջրի ոլորտի լուծումները և տեխնիկական մոտեցումները, որոնք փորձարկվել են իրականացվող ծրագրի շրջանակներում:

Այս նախաձեռնությունները ոչ միայն նվազեցնում են շրջակա միջավայրի վրա ձեռնարկությունների ազդեցությունը, այլև կարևորում գործառնական արդյունավետության բարելավումը, ծախսերի կրճատումը և շուկայի մրցունակության բարձրացումը: Հայկական ընկերությունները, նորարարական տեխնոլոգիաների և կայուն գործելակերպի ընդունման միջոցով, ցուցաբերում են շրջակա միջավայրի պահպանման և տնտեսական բարելավման մոտեցումների միահյուսումը:

Մասնակիցներ

Այս միջոցառմանը մասնակցում են Հայաստանի կառավարության հիմնական շահակիր կողմերը, այդ թվում՝ շրջակա միջավայրի, էկոնոմիկայի, տարածքային զարգացման և ենթակառուցվածքների նախարարությունները, ՓՄՁ-ները, ՌԱՄԱ Կանաչ Ակումբների անդամները, գիտական և փորձագիտական համայնքները, կազմակերպությունները, որոնք կենտրոնացած են երկրում կանաչ և շրջանաձև տնտեսության օրակարգի ներդրման շուրջ:

Գործնական տեղեկատվություն

Հանդիպումը տեղի կունենա հիբրիդ ֆորմատով Անի Գռանդ Հոտել հյուրանոցում 2024 թվականի մայիսի 8-ին: Հանդիպման լեզուներն են հայերենը և անգլերենը՝ համաժամանակյա թարգմանությամբ: Համաժողովին կարելի է գրանցվել հետևյալ հղմամբ՝ https://forms.gle/qFAkA5QXgvBNdpp67

Հավելյալ տեղեկատվության համար դիմե՛ք Պրն. Տիգրան Օգանեզովին, Ծրագրի Հաղորդակցման փորձագետին: toganezov@yahoo.com, հեռ. +37411575148:

Կազմակերպիչ

ՄԱԿԱԶԿ-ն՝ ՄԱԿԱԶԿ-ի ազգային իրականացնող գործընկեր՝ Կովկասի տարածաշրջանային բնապահպանական կենտրոնի հայաստանյան գրասենյակի աջակցությամբ:

Նախապատմություն

ՌԱՄԱ-ի գործողությունները ԵՄ-ի կողմից ֆինանսավորվող «ԵՄ-ն հանուն շրջակա միջավայրի» գործողության «Շրջանաձև տնտեսություն և նոր աճի հնարավորություններ» բաղադրիչի մաս են կազմում:

Այս գործողությունները նպատակ ունեն.

- ✓ Մասնագետներին ու ձեռնարկատերերին տրամադրել ՌԱՄԱ կարողությունների զարգացման և ցուցադրական ծրագրեր, ինչպես նաև ՌԱՄԱ միջոցառումների ընդունման հարցում տեխնիկական աջակցություն արդյունաբերություններին՝ դրանով իսկ նպաստելով շրջանաձև տնտեսության անցմանը:
- ✓ Նպաստե՛լ ՌԱՄԱ իրականացմանը և ընդլայնմանը փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՓՄՁ) շրջանում՝ ընդլայնելով ազգային կարողությունները՝ ցուցադրական աուդիտների միջոցով ընտրված արտադրական ձեռնարկություններում:
- ✓ Խթանե՛լ ՌԱՄԱ և Շրջանաձև տնտեսության սկզբունքներն ու գործելակերպը՝ հիմնվելով լավագույն միջազգային և ազգային փորձառության վրա:

Գործողությունը նպատակ ունի բարելավելու գիտելիքները, տեղեկացվածությունը ու շահառուների հետ շփումը և կծառայի ՌԱՄԱ օգուտների փոխանցմանը.

1) փոքր և միջին ձեռնարկությունների ռեսուրսների արդյունավետության և բնապահպանական ցուցանիշների բարելավման,

2) ապրանքների և ծառայությունների որակի բարելավման,

3) լրացուցիչ տնտեսական և բնապահպանական օգուտների ստեղծման, աշխատակազմի առողջության և անվտանգության ուժեղացված պայմանների ապահովման միջոցով:

«ԵՄ-ն հանուն շրջակա միջավայր»-ի մասին

«ԵՄ-ն հանուն շրջակա միջավայր» (EU4Environment) նպատակ ունի օգնել Արևելյան գործընկերության վեց երկրներին՝ պահպանել իրենց բնական կապիտալը և բարձրացնել մարդկանց բնապահպանական բարեկեցությունը՝ աջակցելով շրջակա միջավայրի հետ կապված գործողություններին, ցուցադրելով և բացելով ավելի կանաչ աճի հնարավորությունների դռները և բնապահպանական ռիսկերն ու ազդեցությունները կառավարելու համար ստեղծելով ավելի լավ մեխանիզմներ:

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Գործողությունը ֆինանսավորվում է ԵՄ կողմից և իրականացվում է հինգ գործընկեր կազմակերպությունների կողմից. OECD, UNECE, UNEP, UNIDO և Համաշխարհային բանկ: Բյուջեն կազմում է 20 մլն եվրո: Գործողության իրականացման տևողությունն է 2019-2024թթ. :

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՕՐԱԿԱՐԳ

Մոդերատոր, Տկն. Նունե Հարությունյան, ԵՄն հանուն շրջակա միջավայրի ՌԱՄԱ ծրագրի ազգային համակարգող

Ժամ		*Խոսնակ*
10:00-10:30	*Սուրճ*, գրանցում, լրատվամիջոցների հետ շփում, գործարար ցուցահանդես	
10:30 – 11:00	**Բացման խոսք** • ***ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարություն*** • ***ՄԱԿԱԶԿ*** • ***ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն*** • ***Եվրոպական միության պատվիրակությունը Հայաստանում***	**Պրն. Արամ Մեյմարյան**, ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալ **Տկն. Տատյանա Չերնյավսկայա,** ՌԱՄԱ ծրագրի ղեկավար, ՄԱԿԱԶԿ ճշտվում է **Պրն. Ֆրենկ Հեսս,** Հայաստանում ԵՄ պատվիրակության Համագործակցության ղեկավար
11:00 – 11:20	**Հավաստագրերի և վկայականների հանձնման արարողություն**	«ԵՄ-ն հանուն շրջակա միջավայրի» ծրագրի գործընկեր ՓՄՁ-ները և ՌԱՄԱ փորձագետները, Ցուցադրական ընկերությունների ներկայացուցիչները և ՌԱՄԱ ակումբների անդամները կստանան ծրագրին մասնակցության վկայականներ:
Հիմնական սահիկաշարեր		
11:20 – 11:40	**Հայաստանի տնտեսության կանաչեցման աջակցության քաղաքականությունը և ռազմավարությունը:** **Հայաստանի ապագա ռազմավարության և ճանապարհային քարտեզի հիմնական ուղղությունները:**	**Տկն. Իրինա Ղափլանյան** Կլիմայի փոփոխության հարցերով ավագ խորհրդատու, ՀԲ «Կանաչ Հայաստան» Հարթակ

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

11:40 – 12:00	Ավելի կանաչ գործարարություն Հայաստանում: Հաշվեկշիռը տասը տարվա համագործակցությունից հետո:	**Տկն. Տատյանա Չերնյավսկայա,** ՌԱՄԱ ծրագրի ղեկավար, ՄԱԿԱԶԿ
Նիստ 1. Հայաստանի ՓՄՁ-ներում ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման արդյունքները:		
12:00- 12:20	ՌԱՄԱ գործունեությունը Հայաստանում: Շրջանաձև տնտեսության գործելակերպի խթանումը ՌԱՄԱ-ի միջոցով	**Տկն. Նունե Հարությունյան,** ՌԱՄԱ ծրագրի ազգային համակարգող
12:20 – 12:45	ԵՄ EaP Green ծրագրի ՓՄՁ մոնիթորինգի արդյունքներ	**Տկն. Դշխուհի Սահակյան,** ՌԱՄԱ տեխնիկական փորձագետ **Պրն. Տիգրան Մեկոյան,** ՌԱՄԱ տեխնիկական փորձագետ
12:45 – 13:00	Ծրագրի և ՓՄՁ-ների հետադարձ կապը • Լուսիա Ֆուդ	**Տկն. Լուսինե Բարաթյան,** ընկերության գլխավոր տնօրեն
13:00 – 14:00	Ճաշի ընդմիջում	
Նիստ 2. Բիզնեսի արդյունավետության խթանում. ֆինանսավորում և գործընկերների ուսուցման լուծումներ:		
14:00 – 14:20	Ֆինանսավորման ՌԱՄԱ լուծումներ: Կաթնամթերքի արտադրության օրինակը Երփին ընկերությունում	**Պրն. Արմեն Բոդոյան,** ՌԱՄԱ փորձագետ
14:20 -15:00	Կանաչ ակումբներ Արմավիրի և Շիրակի մարզերում: - Արտադրող ընկերությունների առավելությունները և օգուտները էներգաարդյունավետություն: Հաջողված պատմություններ և մեղմացնող միջոցառումներ	**Տկն. Դշխուհի Սահակյան,** ՌԱՄԱ տեխնիկական փորձագետ **Պրն. Տիգրան Մեկոյան,** ՌԱՄԱ տեխնիկական փորձագետ
Նիստ 3. Հայաստանում ավելի կանաչ բիզնեսների համար կարողությունների զարգացում և բարենպաստ միջավայրի ապահովում:		
15:00 -15:15	Կրթական ծրագրերում ՌԱՄԱ-ի ընդգրկումը	**Տկն. Աստղինե Պասոյան,** Էներգախնայողության հիմնադրամի նախագահ, ՌԱՄԱ փորձագետ
15:15 -15:25	Կայուն պետական գնումներ և էկոպիտակավորման խթանում Հայաստանում: Առաջին արդյունքները	**Տկն. Լեսյա Նիկոլաևա,** ՄԱԿ-ի շրջակա միջավայրի ծրագիր

15:25 – 15:35	**Ապրանքի բնապահպանական ոտնահետքը որպես ԵՄ կանաչ արտադրանքի միասնական շուկա մուտք գործելու միջոց:**	**Պրն. Հովհաննես Աթաբեկյան,** ՄԱԿԱԶԿ SMGP/PEF ազգային գործընկեր
15:35-15:50	**՞Կանաչ օրակարգ՞ ծրագիր. Հայաստանի ճանապարհը դեպի կայունություն:**	**Իվանա Միյատովիչ** SEI/Guma Project Քաղաքականության ավագ փորձագետ, Հայաստանի թիմի ղեկավար
15:50 – 16:10	**Թափոններ և վերամշակում տեքստիլ ընկերություններում: Գործնական լուծումների օրինակ՝ Սիսակյան արտադրամաս**	**Տկն. Լիլիթ Ափուջանյան,** ՌԱՄԱ փորձագետ
16:10 – 16:20	**Ամփոփում և եզրակացություններ**	**Տկն. Նունե Հարությունյան,** ՌԱՄԱ ծրագրի ազգային համակարգող
16:20- 17:00	**Կոկտեյլ, շփում, քննարկում**	